

WYCHODZI CODZIENNIE.

Biurowi Redakcji „Dziennika Polskiego,” ulica Hallicka
 105a 46.
 Przedpłata wynosi we Lwowie rocznie 18 zł. — półrocznie
 9 zł. — kwartalnie 6 zł. 50 ct. — miesięcznie
 1 zł. 50 ct.
 Z przesyłką pocztową w państwie Austriackim, rocznie
 24 zł. — półrocznie 12 zł. — kwartalnie 6 zł. —
 miesięcznie 3 zł.
 Z przesyłką pocztową na granicę, do całych Niemiec
 rocznie 50 marek — kwartalnie 13 marek 5 gr.,
 do Francji i Anglii, Włoch i Szwajcarii rocznie
 60 franków — kwartalnie 20 franków.

Numer kosztuje 10 ent.

Rękopisów Redakcja nie bierze.

DZIENNIK POLSKI

Przedpłata i ogłoszenia przyjmują we Lwowie:

Biurowi Administracji „Dziennika Polskiego,” plac Mariacki
 105a 46 i 7 w domu pana Kisielewskiego: we Wiedniu,
 Hamburgu, Frankfurtu nad Menem, Berlinie, Lipsku,
 Bazylei, Szwajcarii i Wroclawiu pp. Hasenstet
 et Vogler, we Wiedniu A. Oppelt, H. Moser, Roter
 i Spk., w Warszawie Richman et Frandler, Biuro
 ogłoszeń w Paryżu pułkownika Kaczmarek Faubourg
 Poissonier 32.
 Ogłoszenia przyjmuje się za opłatą 3 ct. od miejsca
 ogłoszenia jednego wiersza drobnym drukiem (petit).
 Listy z pieniędzmi mają być przesyłane franko do Admi-
 nistracji „Dziennika Polskiego.” Listy reklamacyjne
 nieopiewzowane nie podlegają opłacie.

Reklamy w rubryce „Nadesłane” 35 ct. od wiersza.

Od wydawnictwa.

Z nowym kwartałem zapraszamy szan. p. p.
 prenumeratorów do odnowienia prenumeraty w
 celu uregulowania nakładu i uniknięcia reklamacji.
 Przedpłata na „Dziennik Polski” wynosi:

Na prowincji z przesyłką pocztową:
 rocznie 24 zł. — ct.
 półrocznie 12 „ — „
 kwartalnie 6 „ — „
 miesięcznie 2 „ — „
 We Lwowie bez przesyłki pocztowej:
 rocznie 18 zł. — ct.
 półrocznie 9 „ — „
 kwartalnie 4 „ 50 „
 miesięcznie 1 „ 50 „

Jako premie dla prenumeratorów naszych tak
 dawnych jak i nowych, ofiarujemy po porozumieniu
 się z księgarnią K. Altonberg. Dzieła Kraso-
 wieckiego, 3 tomy, Kochanowskiego, 2 tomy, Trem-
 bieckiego, 2 tomy i Węgierskiego tom 1. — razem
 w 8 tomów w bardzo eleganckim i starannie
 wykonanym, które kosztowały dawniej 7 zł., po ce-
 nie skróconej 3 zł. 50 ent.

Lwów 25. września.

Bardzo naturalną i łatwą do zrozumienia
 jest ciekawość, z jaką cały świat polityczny wy-
 gląda na interpelację w Sejmie węgierskim do
 prezydenta państwa austriackiego. W przed-
 miocie ostatnich zajęć na półwyspie Bał-
 kańskim. A już najłatwiej jest do zrozumienia i
 wyrozumienia, jakie nasze spo-
 łeczeństwo poświęca sprawie tej od początku. Gły-
 bowiem o nie nie chodziło więcej nad to, o
 co chodzi politykom z zawodu i dyplomatom
 kierującym losami świata może dopiero w ostat-
 niej linii (i to nie bardzo na serio), gdyby nie
 chodziło więcej o nic, jak tylko o wolność naro-
 dową i państwową bratniego szepetu, czyżby to
 już samo nie było dostatecznym wyjaśnieniem,
 dla czego tak głośno odzywa się w sercach pol-
 skich każda wieść, smutna czy pomyślna, która
 wieść południowy z nad dolnego Dunaju przy-
 nosi? Tak jest. Dla społeczeństwa polskiego aż
 nadto o to — nie zawsze niestety z korzyścią —
 wystarcza sama sympatja, oparta na pokrewień-
 stwie szczepowem. A jeżeli przygląda się do tego
 hasła wolności i niepodległości, pod którym
 walczą obecnie biedna Bułgaria, wówczas o dalsze
 tłumaczenia być nie potrzeba i wówczas
 wie każdy, dla czego losy obce obchodzą
 go jak swoje.

Ale w rachubę dyplomatów nie wchodzi tak-
 kie drobności i gdyby o to tylko chodziło, to
 dla nas wystarczy, gdyby w grze była tylko nie-
 podległość jednego z szczepów słowiańskich na
 krańcach cywilizowanego świata, wówczas ani
 słowa bułgarska, ani ten mniej wymowny in-
 terpelacja nie zwróciłyby na siebie takiej uwagi,
 jaką się cieszą dotychczas. Ale tam chodzi o wię-
 cej, bo tam w górach Bałkanu rozstrzygają się
 może obecnie wśród ciszy pozornej losy całej
 rzeszy ludów złączonych pod berłem Habsburgów,
 a kto wie może nawet kwestja panowania nad
 Europą.

I czegoż się spodziewać można po tych tak
 niecierpliwie oczekiwanych odpowiedziach? Pomijaj-
 jąc już kwestję, że ze względów bardzo łatwych
 do zrozumienia, nakazujących milczenie o wszy-
 stkiem, co jeszcze jest w toku, większa część po-
 stawionych pytań, pozostać będzie musiała de facto
 bez odpowiedzi, nie trudno odgadnąć z tonu pół-

urzędowych organów, których zadaniem jest za-
 wsze przygotować opinie publiczną na to, co ma
 nastąpić, że choćby p. Tisza dał odpowiedź naj-
 bardziej wyczerpującą, to nie zadowoli ona niko-
 go. Cały świat widzi, co się dzieje w Bułgarii i
 choćby się kto jak najróżniej patrzył narzeczy,
 nie powie, że to co tam Rosja zrobiła, stało się
 zgodnie z interesami monarchji austriackiej.
 Chcąc więc prawdę powiedzieć, będzie potrzeba
 przyznać, że interes austriacki ucierpiały na każdy
 sposób znacznie to byłaby odpowiedź na pierwsze
 główne pytanie. Być może, że p. Tisza zapewne
 wyjaśnienia co do powodów bierności dotychcza-
 sowej polityki austriackiej na półwyspie, ale re-
 zultatów tej bierności niepodobna będzie nazwać
 korzystnymi.

Podobnie rzecz się ma i z dalszym głównym
 pytaniem: czy gospodarstwo Rosji w Bułgarii
 zgadza się z prawem narodów i międzynarodowi-
 mi traktatami? Chcąc wyznać prawdę, powie-
 dzieć trzeba będzie niestety, że wszystko, po-
 cząwszy od pierwszego zamachu na księcia aż
 do namietnej obrony zbrodniarzy stanu przed
 ręką sprawiedliwości, jest jednym szeregiem wy-
 kroczzeń przeciwko prawu narodów i traktatami
 zagwarantowanej niepodległości Bułgarów.

Takie odpowiedzi, jakkolwiek byłyby otwarte
 i zgodne z prawdą, nie zadowolilyby pewnie ni-
 kogo i każdy miałby się prawo zapytać potem:
 Czy dłużej jeszcze polityka austriacka pójdzie
 tym samym torem? Czy na to rolnictwo, prze-
 myśl i handel języca pod ciężarem kolosalnych
 podatków na utrzymanie masy wojska, ażeby mo-
 narchja cofała się na każdym kroku przed za-
 siadaniem, który się prawie wdziera w granice
 tylko dla tego, że umie urządzić traktatami i za-
 sadom międzynarodowym?

Nie, tak być w żaden sposób nie może. A
 jeżeli p. Tisza nie zechce stanąć w sprzeczności
 z narodem, którym kieruje i który ma dotych-
 czas prawie cały za sobą, to będzie musiał po-
 wiedzieć więcej. Będzie musiał dać przynajmniej
 nadzieję, że te wieczne ustępstwa skończą się
 wreszcie kiedyś i nie tam dopiero, gdzie zaczyna
 się już zupełna klęska wpływów Austrii u ludów
 Wschodu. Być może, że potrzeba było dotych-
 czas pewnych ofiar, ale też powinno się wiedzieć,
 dla czegoż ofiary poniesiono i gdzie ich granica?
 Znamy praktyczny zmysł Węgrów i miemy
 nadzieję, że zmyślni w czas przyjdzie z po-
 mocą, ażeby nie dopuścić do ostatecznego zle-
 gnięcia, jakie się stać może, jeżeli Rosja zagospo-
 daruje się na dobre nad Bosforem.

Gazeta Polska czerniowiecka tak kończy ob-
 szerny opis odwiedzin polskich w stolicy Bu-
 kowiny:

Opisu tego nie chcemy własnymi kończyć
 słowy. Znadto jeszcze świeżym jest głębokie
 wrażenie, jakie sprawiły na nas te drogie sercu
 odwiedzin i wszystko, cośmy mogli tu napi-
 sać, nie zdołoby dzisiaj wyrazić całego nawału
 uczuć i myśli, jakie przenikają duszę. Niechajże
 natomiast mówią dzisiaj słowa tych, co bynaj-
 mniej nie mogą być posądzonymi o stronniczość
 w sądach, lub zbyt zapał dla naszej sprawy.
 Przytaczamy tutaj wstęp artykułu „Exemplum
 sit”, który zamieścił niemiecki organ tutejszej
 partji centralistycznej, „Bukowinaer Rundschau”.
 „Dzien dzisiejszy — pisze wzmiankowana
 gazeta w niedzielnym numerze — będzie miał
 historyczne znaczenie w dziejach Polaków w Czer-
 niowcach. Poczuć ich narodowej wspólności i
 energiczna praca obchodzi dziś triumfalne świę-
 to, jakiego nie mieli dotąd i może nigdy mieć
 nie będą tuby bukowinscy i Niemcy, którym

wiek cały pracy kulturalnej nadaje prawo uważać
 się za synów tego kraju. Przyjęcie wielu set go-
 ści polskich z Galicji, poświęcenie sztabu
 Stowarzyszenia Oczelniczy — jak skromnie zowi-
 oni dom swój narodowy — odbędzie się dziś z tą
 uroczystością, która zwykła towarzyszyć tak po-
 ważnym i pełnym znaczenia okolicznościom. Pa-
 tryjotyzm i czynne uczucie narodowe dzisiejszych
 Polaków działy, że jęć boleści Kościuski nie
 stał się prawdą. Można było pozabawić ich ko-
 rony i rozdzielić granice ich państwa, ale ich
 narodowość, poczucie wspólności pomogły im
 do zwyciężenia wszelkich przeciwności i sto-
 sunków, a chociaż Polska stała się tylko poję-
 ciem historycznym, to jednakże pozostał naród
 polski żywa potęgą i wpływową siłą.

„Polacy zamieszkałi tu nie o wiele dłużej
 od nas, (?) nie mogą, co do swej liczby, ani
 porównywać się z nami i nie przewyższając nas
 ogólną inteligencją, Polacy rozszerzają się po-
 tężnie we wszystkich kierunkach swej społecznej
 działalności i stali się czynnikami, z którym po-
 lietyczni statystcy Bukowiny liczyć się muszą”.

Z Gnieźnieńskiego donoszą *Ogólnikowi*,
 że komisja kolonizacyjna zamierza także wyku-
 pywać chłopów polskich. Dwóch gospodarzy pol-
 skich już podobno dobija targu z wysłanymi w
 tym celu przez komisyję agentami, którzy wszelki-
 mi sposobami starają się nakłaniać włościan
 polskich do pozbywania się swej ziemi. Nie
 przypuszczamy, aby wielu chętnych do wycucia
 się z ziemi znalazło pomiędzy włościanami, bo
 chłop polski przywiązany jest bardzo do swej
 ziemi. Cokolwiek bądź baczniymi być należy.

Wiadomo, że socjalno-demokratyczni posło-
 wie zamierzali wnieść w Parlamencie niemieckim
 interpelację w sprawie bułgarskiej, lecz nie uzy-
 skali wymaganej regulaminem liczby głosów
 w tym celu przez komisyję agentami, którzy wszelki-
 mi sposobami starają się nakłaniać włościan
 polskich do pozbywania się swej ziemi. Nie
 przypuszczamy, aby wielu chętnych do wycucia
 się z ziemi znalazło pomiędzy włościanami, bo
 chłop polski przywiązany jest bardzo do swej
 ziemi. Cokolwiek bądź baczniymi być należy.

Sofijski korespondent *Nowosti* donosi,
 że Stambułowi oświadczył, co następuje: „Pojmu-
 jemy, że o powrocie księcia Battenberskiego ani
 myśleć nie można, i że następcą jego może być
 tylko przyrzeczona dla Rosji osobistość. Dlatego też
 zmusiliśmy ks. Aleksandra, aby urzędowo abdy-
 kował. Bułgaria wybierze bezwarunkowo kan-
 dydata Rosji, zwłaszcza, jeśli kandydatem tym
 będzie ks. Oldenburski, który i jako doświadczony
 żołnierz i jako bogaty człowiek będzie w stanie
 godnie reprezentować Bułgarię. Ks. Aleksander
 oświadczył mi też, że ten następca byłby dla
 niego bardzo pożądanym, i że w razie potrzeby
 starał się będzie o poparcie go w Londynie. W
 ogóle zalecał ks. Aleksander z takim zaparciem
 się samego siebie ścisłe przyłączenie się Bułgarii

do Rosji, iż zostałem zdumiony, słysząc, że ks.
 Aleksander myśli o powrocie. Jest to tem mniej
 prawdopodobne, ile że księżę co do majątku
 swego wydał jak najdokładniejsze instrukcje.”

Interpelacja Appony'iego.

Wnieiona przedwczoraj w Izbie deputowa-
 nych Sejmu węgierskiego nagła interpelacja
 hr. Alberta Appony'iego w sprawie bułgarskiej
 brzmi:

„Gdy zarówno nasze narodowe interesa, jak
 mocarstwowe stanowisko naszej monarchji wyku-
 czają, aby w jakiegokolwiek części terytorjum bał-
 kańskiego dozwolono jakimkolwiek mocarstwem
 rozszerzać swą sferę interesów jednostronnie, lecz
 przeciwnie nie żywiąc żadnych, zachęcanie zdo-
 bywczych, jest z naszej strony rzeczą konieczną,
 aby indywidualność i niezależność tamtejszych
 ludów faktycznie była zachowana, zapytuję p.
 prezesa ministrów, czy w tym kierunku używa swe-
 go wpływu konstytucyjnego dla zabezpieczenia
 naszych spraw zewnętrznych? A jeżeli rzeczywi-
 ście używa, jak pogodzi z wymaganiami tego kie-
 runku rozwijające się stosunki w Bułgarii i za-
 znaczony ze względu na te stosunki kierunek w
 naszym urzędzie spraw zagranicznych?”

Czy uważa on za dającą się pogodzić z tym
 kierunkiem okoliczność, iż jednostronnie nieprzy-
 jąź Rosji mogła zmusić księcia bułgarskiego
 wbrew woli narodu do abdykacji; iż Rosja dla
 uporządkowania spraw bułgarskich może wystać
 specjalnego komisarza i może się mieszać w we-
 wnętrzną sprawę, a nawet w wykonywanie spra-
 wliwości tego kraju?

Dalej, czy nasze Ministerstwo spraw zagra-
 nicznych nieodstępie, że cierpliwie znosiło to wszy-
 stko, nie przyczyniło się do uniemożliwienia Rząd-
 ów Aleksandra krokami podjętymi w interesie
 sprawów sierpnowego zamachu?

Gdy jednak spostrzegamy, iż w każdym sta-
 djum rozwijających się wypadków, dyplomacja
 niemieckiego państwa popiera dążenie Rosji ku
 objęciu panowania w Bułgarii, a ponieważ to
 dążenie stoi w sprzeczności z interesami naszej
 monarchji, przeto zapytuję: Z jakich powodów
 zaszła zmiana w owym ścisłym stosunku aliansu,
 jaki od wielu lat przedstawiany bywa za pod-
 stawę naszej zewnętrznej polityki, a który opiera
 publiczną zarówno Węgier, jak Austrii pochwałę
 w przypuszczeniu, iż powiększa on rękojmję mo-
 carstwowe stanowiska naszej monarchji i po-
 piera naturalne cele naszej polityki?

Interpelację swoją motywował hr. Appony
 wskazaniem na to, iż kwestja bałkańska w ostat-
 ních czasach wzbudza jeszcze wyższy interes,
 iż że wysłuchać ten usług, jeśli publicznie
 występuje z zapytaniem: jakim stał się w ostat-
 ních czasach stosunek Austro-Węgier do Nie-
 miec, gdyż przymierze to leży zarówno w intere-
 sie Niemiec, jak w interesie Austro-Węgier i
 oba narody najmocniej dotyka.

Interpelację słuchano z wielką uwagą, a okla-
 skiwała ją opozycja. Prezes ministrów, który po-
 dzas mowy Appony'iego pilnie notował, ma po-
 dobno w poniedziałek dać odpowiedź na wszyst-
 kie interpelacje w sprawie bułgarskiej.

Redaktor „Nordd. Allgm. Ztg.”

Berliński *Tageblatt* polemizując przed kilku
 dniami ze swą sąsiednią przyjaciółką, Pindte-
 rową *Nordd. Allg. Ztg.*, pisze pod koniec swego
 wystąpienia dosłownie co następuje: „Wprze-
 ciągu swego długiego, 25-letniego istnienia, po-
 zostaje ona (*Nordd. Allg. Ztg.*) z prawdą na tej

samej stopie wojennej, na jakiej z nią się znaj-
 dowali zwycięzcy buletynów byłego naczelnika
 powstańców polskich Langiewicza, którego adju-
 tantem, jak wiadomo, był terzniejszy kierownik
 naszego dobrowolińskiego rządowego organu.”

Dzien. Pomani. robi o tem taką uwagę: „Nie
 wchodząc w kwestję wytoczonego przez żydowski
 organ berliński prawdziwości Langiewiczowych
 buletynów zarzutu, przypuszczając, że jest po-
 prostu wypływem owej zdawkowej i obowiązko-
 wej taktyki, za pomocą której „wolnomyślna”
 prasa niemiecka przez rzucanie nam w twarz
 obelg, okupuje sobie patenta patrijotyzmu nie-
 mieckiego w obozie rządowym — zaciekawieni
 nierównie więcej jesteśmy wzmianką ową „o by-
 łym adjutancie Langiewicza, obecnie kierowniku
Nordd. Allg. Ztg.” Prawdąż to, czy tylko prosty
 wymysł lub zły koncept, gdyż do tego czasu
 nie wiedziliśmy i nie wiemy, aby p. Pindter
 był miał rzeczywiście być adjutantem dyktatora
 Langiewicza, dzielić może jeszcze w dodatku
 trudny obozowy w Goszcy lub chwałę zwycięstwa
 pod Grochowiskami. Jesteśmy istotnie ciekawi
 rozwiązania tej intrygującej nas mocno zagadki
 berlińskiego *Tageblattu*.

Od siebie dodać możemy, że p. Pindter był
 podobno istotnie w powstaniu r. 1863.

Prawosławiu się nie powodzi

Niejednokrotnie wskazywaliśmy na świa-
 dectwo samych gazet rosyjskich, że prawosła-
 wie nie krzawi się wcale, pomimo groźb i na-
 haków, w ziemiach polskich. Dzisiaj przytaczamy
 także z *Praw. Wiestnika*, a więc źródła wysoko
 urzędowego, wiadomość o gubernji kowieńskiej,
 z których powiadać można przekonanie, że spra-
 wa prawosławia wcale się nie posuwa naprzód.
 Oto, co pisze rzeczony dziennik:

Obecnie w gubernji kowieńskiej — prawo-
 sławnych jest 23,000 przy 20, parafach, niema
 milion Litwinów-katolików, niespełna 800,000 ży-
 dów i dość znaczna liczba Niemców, w których
 władaniu znajduje się prawie 10,000 desiatyn
 ziemi, prócz lasów — nad granicą zachodnią gu-
 bernji... Woskresieńska szkoła (niedzielnia cer-
 kiewno-parochialna) otwarta została (w Kownie)
 w r. 1884... Wykłada tam bezpłatnie sam pop
 i jego żona z udziałem, również bezpłatnym, nie-
 których kobiet Rosjanek. W ubiegłym roku szkol-
 nym w zakładzie było przeszło 60 uczniów...
 W tej liczbie: prawosławnych 20, starowierców
 10, reszta — katolicy... W gubernji kowieńskiej
 jest dotąd tylko 6 szkółek cerkiewno-parochial-
 nych i sprawa jakoś nie posuwa się naprzód...
 Pożytek sprawy rosyjskiej oddawna wymaga tego,
 ażeby przy każdej prawosławnej cerkwi w gu-
 bernji, przynajmniej w każdym z powiatów, znaj-
 dowała się konieczna szkoła, i to szkoła do-
 bra i w zupełności zabezpieczająca... Kraj zachod-
 nio-rosyjski potrzebuje dobrej szkoły ludowej,
 dobrej szkoły średniej — a przedewszystkiem
 2-klasiej — z wyraźnym przeznaczeniem wycho-
 wywania kobiet „rosyjskich”. Na dowód, że mało
 o to dbano, ażeby kraj zachodnio-rosyjski posia-
 dał szkołę rosyjską, dość jest wskazać, iż w cią-
 gu 25-letniego istnienia gimnazjów żeńskich w
 tymże kraju — przyrodniczym naukom po dwie
 lekcje na tydzień poświęcano w każdej z klas G,
 a historii rosyjskiej po jednej na tydzień w
 3. klasach wyższych. Teraz ledwie zdobyto się
 na poważne zastosowanie programów nauko-
 wych do interesów sprawy rosyjskiej w kraju za-
 chodnim.

W innem miejscu pisze *Praw. Wiestnik*:
 Na zachodnich kresach Rosji odznacza się
 wielkimi zasługami dla prawosławia i narodo-

„Wieżień stanu”

(z notatek pana W. W.)

przepisał

Stanisław Peptowski.

(Dokończenie.)

II.

W bitwie pod Kobylanką dnia 6. maja 1868
 roku, trafiła mi kulka moskiewska, a ocalenie
 me winieniem tylko towarzyszom broni, którzy
 z narażeniem własnego życia unieśli mnie w lasy
 galicyjskie, należące do Rudy różanieckiej. Ruda
 był wówczas własnością Jana Brunickiego, z któ-
 rym żyłem w dość bliskich stosunkach. Dowie-
 działawszy się przeto Brunicki, że ciężko ranny
 ukrywam się w jego lasach, pospieszył zabrać
 mnie do siebie. U niego leczyłem się z postrzału
 przez dwa miesiące, poczem rodzina zabrała mnie
 jeszcze jako rekonwalescenta w Przemyśle i
 dopiero wójt roku z okładem wróciłem do domu.

Nie dziwnego, że dawni towarzysze, znaj-
 dujący się w Galicji, szukali u mnie przy-
 tułku i dom mój zamienił się w mały oboz po-
 wstańczy.

Nie podołało się to atoli pannu starości
 Wolfarthowi i rewizje u mnie prawie nie usta-
 wały. Pewnej nocy zabrano odemnie dzielnego
 mego koleżę kapitana B. Naturalnie, że nie miałem
 nic pilniejszego do roboty, jak udać się w ślad
 za uwiecznionym, by go ratować, a w najgorszym
 razie postarać się o możliwe dlań ulgi w jego
 smutnym położeniu. Tak dojechałem do rezyden-
 cji pana Wolfartha w Złoczowie, gdzie osadzono
 mego przyjaciela w kowie. W Galicji istniał wów-
 czas stan obłączenia i sądy doraźne w ręku wo-
 jaków. Pan starosta złoczowski gorliwie im
 dopomagał.

W Złoczowie udało mi się naprzód do znaj-
 mych, prosząc o radę i protekcję, lecz w obec-
 ądów wojennych i znajnej polakofobji pana sta-
 rosty, nie robiono mi żadnych nadziei. Musiałem

więc działać na własną rękę. Najwyższą władzą
 wojskową w Złoczowie spoczywała w ręku kapi-
 tana Schulbauma, izraelity, rodem z Tarnopol-
 skiego. Tego przedewszystkiem należało wypro-
 wadzić w pole, by ratować kapitana B.

Po krótkim namyśle miałem w głowie goto-
 wy plan akcji i bezwzględnie przystąpiłem do wy-
 konania takowego. Przedewszystkiem należało
 zrzucić strój narodowy, ogolić wasy i przebrać
 się za „Schwarzgelbera”. Poczuwaj notariusz
 Morawiecki (dziś już nie żyjący) pomógł mi do
 tej metamorfozy, wydobyl z kufra starodawny
 frak z długimi szosami, postarał się o żabyoty
 do koszuli, ze strychu wyściągając ogromny cylin-
 der, słowem z Polaka zrobił takiego „Schwarz-
 gelbera”, że zoczywszy się w lustrze formalnie
 pokładłem się ze śmiechu. Tak przebrany uda-
 łem się do pana komendanta. Męcnemu potom-
 kowi Machabuzów, przedstawilem się jako był
 oficer armji austriackiej, obecnie osiadły na
 wsi. Oczywiście rozmowa toczyła się w języku
 niemieckim i jak między dwoma kolegami „per du-
 zyty”. Oto przed kilkoma dniami porwano z me-
 go domu jakiegoś przybłądę, powstańca. Nie cho-
 dzi mi wcale, prawem dalej, o osobę tego awan-
 turnika, gdyż jako lojalny poddany austriacki
 pragnąłbym, by co rychlej wszyscy jemu podob-
 ni znaleźli się pod kluczem — lecz widzisz ko-
 lego, honor i gościnność polska, gdyż bądź co
 bądź ten powstańca był moim gościem, zalewa-
 ją mi dziś do instancjonowania za nim i pro-
 szenia o możliwe ulgi. Schulbaum dał się wziąć
 na lep i zaraz kazał przyprowadzić kapitana B.,
 który ujrzawszy mnie w tem przebraniu, omal, że
 wszystkiego śmiechem nie zdradził. Zapytany,
 czy nie ma jakiego życzenia, zażądał mojej przy-
 jacieli, by przedewszystkiem przyspieszono śledz-
 lenia na zatrzymaniu przy sobie pieniędzy, na
 książki, światło, słowem na wszystkie możliwe
 wygody. Nowo kreowany mój kolega Schulbaum
 przyzwolił na to wszystko, poczem więźnia od-
 prowadzono do kaźni, ja zaś podziękowawszy mu
 serdecznie za jego uczynność, co prędzej podę-
 żyłem do domu.

Do trzech dni atoli dowiedział się Wolfarth
 przez swoich zaufanych o mistyfikacji, której ofia-

ra padł p. Schulbaum. „Cude miasto” śmiało się
 z p. naczelnika wojennego. p. Schulbaum wy-
 krzykiwał naiwnie: „W... hat mich zum Esel
 gemacht”, a pan starosta posłał co prędzej po
 mnie pluton huzarów.

Aresztowano mnie i stawiono przed panem
 kapitanem. Tym razem był on już mniej uprzej-
 my dla mnie. Zoczywszy mnie zaryczał trzęsąc
 się ze złości: „Sie! Sie haben mich zum Esel
 gemacht!” — „Ich bin nicht Ihr Vater, Herr
 Hauptmann” — brzmiała odpowiedź z mej strony.
 „Ins Arrest mit ihm”, krzyknął p. Schulbaum na
 kaprala, i tak po raz wtóry w życiu zostałem
 więzieniem stanu. Na więzieniu dla przestępów
 politycznych przerobiono stajnię w gmachu są-
 dowym. Każnie były zatem długie a wąskie, dość
 ciemne i wilgotne, pełne przytem przeciągów,
 gdyż okienka umieszczone były w ścianie wprost
 naprzeciw drzwi. W kaźni, do której mnie wpro-
 wadzono, mieściło się nas szesnastu. Spaliśmy
 na jednej długiej „przycz”, zajmującej prze-
 czwartę część obszaru celi, tak więc do prze-
 chadzki pozostawała nam tylko wąska ścieżka
 między ścianą a „przyczą”. Wogóle kryminał Zło-
 czowski był wówczas nami przypiętym, wię-
 źniów stanu (żołnierzy i członków cywilnej orga-
 nizacji) było przeszło dwustu. Nie strzeżono
 nas zbyt pilnie, to też porozumiewaliśmy się ze
 sobą i w kaźniach i na wspólnych przechadz-
 kach w dziedzińcu sądowym. I było nam wcale
 wesoło, gdyż dzień cały spływał nam na wzaj-
 mynych opowiadaniach epizodów z ostatniej
 walki. W naszym gronie byli i Koroniarze i Wo-
 łyniacy, Litwini, Poznańczy i Galileusze. Toż
 gdy nadszedł wieczór, do późnej nocy brzmiały
 śpiewy chorale, wesoły krakowiak z tęskną dumą
 rusińska szedł na przemiany. Przekonanie, że
 się spełniło święty obowiązek względem matki
 ojczyzny, że jesteśmy razem, silni i jedni duchem,
 dodawało nam otuchy i krepilo serce. Co do
 mnie, byłem prawie zupełnie zadowolony z mego
 położenia. Ubóstwam mogłem nieść pomoc, ulżyć
 ich doli pieniędźmi, majetniejszym odemnie, hu-
 morem, mam bowiem to szczególne usposobienie,
 że w najprzykreszej sytuacji humor mi nie
 opuszcza.

Za sąsiada na przyzy miałem Jana Lama,
 kapitana wojsk powstańczych.

Lam był niezawodnie jednym z najmilszych
 towarzyszy. Wszelkimi sposobami, pełen
 delikatności w obejściu, szczery w przyjaźni, a
 przytem niezrównanym humoru, zastępował mi
 zupełnie całe grono moich wiejskich znajomych i
 pozostawił w mej po sobie pamięci niezatarte
 wspomnienie.

Wesoł z natury, potęgowałem mój humor w
 całej złoczowskiej raz dla dodania otuchy towa-
 rzyszom, a powtórnie na złość memu ex-kole-
 dzie Schulbaumowi. Udało mi się to w zupełności, a
 komendanta doprowadzałem często do desperacji.

I tak. Ogłoszono nam reskrypt ministerjalny
 tej treści, że więźniom, którzy posiadają jakieś
 rzemiosło, wolno mieć w kaźniach potrzebne na-
 rzędzia. Zameldowaliśmy się więc natychmiast ka-
 pitaniowi jako „Schritfgelbrichter” i zażądałem
 przez kaprala, by mi dano papier, pióra i atrame-
 nt. Pan komendant kazał mi przyprowadzić
 do kancelarii i obiecał zadłużyć miemu za-
 danie pod warunkiem jednak, bym nie opisywał
 jego osoby. Odpowiedziałem mu na to, iż jako
 poeta opisuję tylko przedmioty estetyczne, —
 „In's Arrest mit ihm” — zakrzyknął pan Schul-
 baum i konferencja została zakończona. Dostawszy
 „narzędzia do mego rzemiosła” zaczęliśmy
 wszyscy razem i każdy z osobą pisać, to dzien-
 niek kaziarski, to listy, to znów całe powieści
 i dramaty. p. Schulbaum, mimo zakazu, figuro-
 wał bardzo często w naszych elukubracjach.

Za pomocą wszelkich możliwych środków
 komunikacji z całym Złoczowem ku wielkiej u-
 ciechę mieszkańców, a ku niemałemu zmartwieniu
 pp. Wolfartha i Schulbauma pisma nasze kra-
 żyły po całym mieście. „Narzędzi”, tj. papieru,
 pióra i atramentu, nie śmiano nam odbierać
 w obec wyraźnego brzmienia wiedeńskiego reskryptu.

W mieście wiedzieliśmy bardzo dobrze, o któ-
 rej godzinie przechadzamy się po dziedzińcu, to
 też o tej porze publiczność zajmowała tłumnie
 ganek i okna biur sądowych. Staruska hr. Oza-
 rowska/przyjeżdżała co drugi dzień prawie, aby
 się ze mną widzieć. Pewnego dnia widząc, że
 mimo gorąca mam na głowie zimową czapkę,

wości rosyjskiej, wileńskie prawosławne bractwo światło-duchowskie, które też od lat 21 z powodzeniem rozwija swą duchowo-kształtującą działalność. Pod zawirowaniem bractwa znajdowało się w roku zeszłym szkółek cerkiewno-parochialnych i szkółek elementarnych 672. W nich pobierało nauki: chłopców 12.739 i dziewcząt 1350. W tej liczbie było: prawosławnych chłopców 11.686 i dziewcząt 1298; chłopców katolików 979 i dziewcząt katoliczek 36; chłopców staro-wierców 23; chłopców luteranów 16; chłopców mojżeszowego wyznania 32 i dziewcząt 16; oraz chłopców mahometan 3.

KRONIKA.

Lwów dnia 25. września.

Wiadomości osobiste. P. Franc. Zdański, starszy prokurator państwa we Lwowie, bawił przez jeden dzień w Czerniowcach, zwidając tamtejsze biura Prokuratury. Następnie odjechał do Suczawy. — P. J. Bernfeld, wieloletni redaktor *Ojczyzny*, autor licznych prac, owianych duchem obywatelsko-polskim i postępowym, opuścił Lwów, aby objąć posadę nauczyciela religii w Stryju. P. Bernfeld przez cały czas swego pobytu we Lwowie działał gorliwie, umiennie i skutecznie na polu obywatelskości mas żydowskich; jako członek wydziału Towarzystwa „Przymierze Braci” napisał wyborną gramatykę polską dla niewykształconych warstw żydowskich; w swym „Hamaskirze” nawoływał gorąco do pozbywania się wad i odrębności, propagował miłość kraju ojczystego i oświaty.

Nekrologia. Konstanty Lindebaum, naczelnik urzędu cłowego w Michałowicach, zmarł nagle na chorobę serca w Wiedniu, dokąd na poradę lekarską się udał. — Józef Makowski, kolekcjonista rzeczy polskich w zakresie sztuki, zmarł temi dniami w Petersburgu. — Edward Steinle, duchowy następca Overberka i Vesta, ostatni z rz. szkoły Nasareńców, zmarł dnia 18. bm. w Frankfurcie nad Menem, licząc 76 lat życia.

Kalendarz. Niedziela (26.): Cypriana — Ładysława bł. Wschód słońca o godz. 5. min. 58, zachód o godz. 5. min. 43.

Poniedziałek (27.): Kosmy i Damiana. Wschód słońca o godz. 6., zachód o godz. 5. min. 41.

Kalendarz myśliwski. We wrześniu wolno polować: na jelenie, kozły, bazynty i kuropatwy, przepiórki i dzikie gołębie, drogie i parawy, i ptactwo wodne i błotne w ogólności.

Z życia towarzyskiego. W Kijowie pobogostawiony został w dniu 14. bm. związek małżeński pomiędzy Michałem hr. Łubińskim, synem Tomasza i Adelajdy z Lempielskich, a panną Władysławą Wierzbicką, córką Bolesława i Anieli z Kownackich małżonków Wierzbickich. Aktu kościelnego dokonał brat pana młodego, ks. Zygmunt hr. Łubiński, w asystencji proboszcza miejscowego, ks. Krzyżanowskiego, i ks. Chruszczewskiego. Na pomnik dla s. p. Jana Lama otrzymaliśmy od p. red. Skarbu A. H. 2 i 1 złr. — razem z poprzednimi 76 złr. 20 cent.

Wycieczka do Węgier. Odnosząc do naszych poprzednich ogłoszeń, możemy dziś podać do wiadomości, że do dnia 23. września b. r. nadeszło 204 zgłoszeń z 65 miast i miejscowości kraju naszego, jak i Królestwa Polskiego, do komitetu, urządzającego wystawę win i winogron wraz z uroczystem winobraniami w Satoralja-Ujhely. Liczba ta dowodzi, z jaką sympatią przyjęta została wycieczka do stolicy tokajsko-hegylskiej, najpiękniejszej z krajów nam sąsiednich, obfitującej w wino. Komitet, urządzający wycieczkę, uprasza nas, abyśmy dziś jeszcze ogłosili, że osoby, które dotychczas nie zgłosiły się o karty legitymacyjne na zniżoną cenę jazdy kolejami, a chciałyby wziąć udział w tej wycieczce, mogą w stacjach L. węgiersko-galicyskiej kolei żelaznej z Przemyśla do Łupkowa otrzymać legitymację do podróży spacerowej, który odejdzie dnia 28. września b. r. o godzinie 8. minut 40 wieczór z Przemyśla do Satoralja-Ujhely, a w którym to podróży przynależno podróżnym 50% opustu z cen jazdy.

Dar. Cesarz udzielił z prywatnej swej skrzynki gminom Wulka tuberska i Majdana zbydlowski, w powiecie tarnobrzelskim, na budowę szkoły, za pomocą w kwocie 50 złr.

obrócić na szpitalnię jedną z wolnych cel, ja zaś ogłoszony został wielkim krajowym Złoczowskiemu kryminalu.

Nareszcie po trziesiętnym siedzeniu w kowie ogłoszono mi wyrok, skazujący mię na sześć miesięcy więzienia za udział w powstaniu przeciw „zaprzykajniomomocarstwu”.

Zgłoszono rekurs do Wiednia i darowano mi trziesiętną karę. Miałem więc jeszcze przed sobą trziesiętny pobyt w kowie, chcąc przeto zająć do domu, prosiłem o jednodniowy urlop, który mi udzielono.

Pożegnaliśmy się z kolegami: do rychłego widzenia i pospieszyłem do siebie na w.ś. Miejsce miało jak z bicia, trząsa wśród rodziny i sąsiadów — trzeba było powracać pod gościnną strzechę Złoczowskiej kozy. Niechcąc witać kolegów na sucho, zabrałem od każdego z sąsiadów furę jada i napitku i na czele tego taboru jak kwatera za dobrych czasów wjechałem do Złoczowa. Noc już zapadła, gdy stanął pod bramą kryminalu. Zaczęłem się nucić, dobijać do drzwi, pukać, dawać, tak, że cała straż z p. kapitanem na czele zerwała się na równe nogi ze snu. Kapral od warty zameldował komendantowi: Arzestant W... ist eingebracht und führt 12 Wagen Bagagen“. Otwarto wreszcie bramę i dostałem się napowrót do mego przybytku. Zrewidowane zapasy na wozach a po zbadaniu, że nie zawierają nic podejrzanego, złożono je w pustych kurniach, mię zaś zaprowadzono do mej dawnej celi, gdzie przyjęto mię łucznym wiatrem.

I znów zaczęło się dawne życie, wesołe dla nas, pełne strapienia dla pana Schulhauma, który z prawdziwą satysfakcją zawiadomił mię po trzech miesiącach, że jestem wolny i mogę sobie iść piech.

Chcę mu d-kuczyć przy rozstaniu, odrzekłem, że dozwolnie jeszcze pozostanę przez trzy dni w kowie, by pożegnać się z kolegami.

Tak się też stało. Trzy doby trwała hulanka w kryminalu Złoczowskim, tak, że mury trzęsły się od hałasu i śpiewów a p. kapitan wyzykiwał chwili mego wyjazdu, jak kania deszczu.

Wyjechałem wreszcie i tak się skończyła historia drugiego mego uwiezienia — niestety nie było ono w mem życiu ostatnim...

K O N I E C.

Przeniesienie. Dyrekcja poczt i telegrafów przeniosła asystenta pocztowego Emila Albrechta z Jarosławia do Lwowa.

Wycieczka obywateli z gal. Podola. W ille dnia wycieczki galicyjskich rodaków — pisał czern. *Gal. Polska* — przybyło do Czerniowców liczne towarzystwo obywateli wiejskich z gal. Podola, którzy gremialnie wybrali się dla zwiedzenia wystawy i poznania miasta. Zamówili oni sobie naprzód całe piętro w jednym z hotelów i tam zamieszkali. W niedzielę, przed rozpoczęciem uroczystości w Czytelni polskiej, ktoś z czerniowieckich Polaków odważył się udać do owego towarzystwa, aby zawiadomić, iż właśnie odbywa się poświęcenie lokalu naszego, i że byłoby zarówno tutejszym, jak i przybyłym z Galicji rodakom bardzo miło, gdyby pp. obywatele raczyli również przyjąć udział w tym obchodzie i skromną chatkę polskiego Towarzystwa zaszczylić swą obecnością. Ze strony pp. obywateli z Podola odpowiedziano, iż chętnie uczyniliby żądane prośbie, gdyby nie ogromna przeszkoda: oto bowiem już sobie postanowili zwiedzać właśnie o tej porze... grecko-orientalną katedrę...

„Towarzystwo,” nie łącząc się z naszymi gośćmi, widzieliśmy wystawę, rezydencję orient. metropolity i cerkiew tutejszą z wielkim zajęciem, poosem „w zamkniętym kółku” opuściło stolicę Bukowiny.

Zarząd Zakładu karnego dla mężczyzn we Lwowie, może w jednym roku około 1.000 zwójów haliny i kołców z czystej wełny owczej dać przedsiębiorcom do folosowania. Ci zatem panowie — którzyby to przedsiębiorstwo objeli chcieli i na przedmieściu lub też w pobliżu miasta Lwowa tyle wody posiadali, iżby na niej folsz urządzić mogli, sechnąć się zgłosili do Zarządu powyższego Zakładu, celem dalszego porozumienia się i zawarcia kontraktu.

Wybór uzupełniający jednego członka Rady powiatowej w Lisiku, z grupy większych posiadłości, rozpisuje Prezydent ck. Namiestnictwa na d. 26. paźd. br.

Kradzież srebra. Przed kilkunastoma dniami przytrzymała miejska policja w Brodach, młodego izraelitę B. H., lat 24 liczyć mogącego, z Krakowa pochodzącego, za włóczęgostwo, a przy osobie jego znaleziono znaczną ilość srebra, a mianowicie, dwa wielkie lichtarze srebrne, dwa mniejsze lichtarze srebrne, jeden wielki lichtarz srebrny, jedną lampę ścienną, zwaną po żydowsku „menoire”, drugą lampę na nóżkach z ośmioma talerzykami, jedną wieżyczkową pszkę, zwaną „hudes”, oraz kartę zastawniczą Zakładu zastawniczego w Tarnowie na dwa lichtarze srebrne.

Wyszczególnione przedmioty pochodzą z masy z kradzieży na szkodę niewiadomego dotąd właściciela i Dyrekcja policji w Krakowie, zarządziła już stosowne w tym względzie dochodzenia.

Samobójstwo. Profesor gimnazjalny ze Lwowa, Emil Wintoniak, odebrał sobie życie wystrzałem z rewolweru, dnia 19. bm. bawiąc na wsi w Buzku, w powiecie złoczowskim.

Pożar zniszczył dnia 19. bm. wszystkie zabudowania gospodarskie i za asy zbroja na obszarze dworskim w Switarzowie, w powiecie sokalskim. Właściciel, p. Tadeusz Kownacki, poniósł stratę w kwocie 49.320 zł.; tylko budynki były zaasekrowane za 14.000 zł. Przyczyną pożaru sdać się być zbrodnicze podpalenie.

W Studzińcu, w powiecie łanckim, zniszczył pożar cały ruchomy i nieruchomy majątek W. Fludy; w płomieniach zginęły dwie sztuki bydła i dwie sztuki nierogacizny; pożar wnieśli 4-letni syn poszkodowanego, bawiać się zapalnikami. — W Krośnie słońcał dom L. Świeńkiewicza; ogień został prawdopodobnie podłożony przez obłąkanego Joachima Potoczego. — W Złobulcu, w powiecie rzeszowskim, zniszczył pożar dach na niedokończonym jeszcze domu J. Guzik, tudzież znajdujące się na strychu zapasy zboża. — W przysiółku Gruska od Bałatycze, w powiecie żółkiewskim, zniszczył pożar budynki mieszkalne i gospodarskie, tudzież zapasy zboża siedmiu gospodarzy.

Psa legawego żółtej miodi, lat około 2, błąkającego się na ulicy, przytrzymał jeden z garsonów kawiarni Schneidersa — gdzie go też właściciel odebrał sobie może.

Kraków 24. września. (Zwołanie komitetu pomnika Mickiewicza. — Odsiad p. delegata. — Sprawozdanie p. fizyka). Na dzień 10. października br. zwołany został komitet budowy pomnika Adama Mickiewicza — celem ostatecznego rozstrzygnięcia o budowie samej, a zarazem jak się tu wszyscy spodziewają, i celem załatwienia sprawy sprowadzenia zwłok nieśmiertelnego wieszcza do grobów królewskich na Wawelu. Całe dziennikarstwo polskie podnosiło już niejednokrotnie, iż nie na najmniejszego powodu do zwlekania ze sprowadzeniem zwłok, które będzie niezawodnie pochodem tryumfalnym sławy wielkiego poety z Paryża do Krakowa.

P. delegat Kazimierz hr. Bądeni opuścił już stanowczo swoją dotychczasową zajmowaną posadę. Lekarze i całe — rzecz można — obywatelstwo krakowskie, bardzo są zadowolone z żmudnej a tak przydatnej pracy fizyka miejskiego dr. Buszka, który ten sprawozdaniem swoim za rok 1884, nader wiele spraw sanitarnych i budowniczych niezadowolonego naszego grona wyjaśnił, nie schlebając nikomu, lecz wypowiadając każdemu szczerą prawdę. To też publikacja ta powinna znaleźć się w handlu księgarskim, a nie jednemu z obywateli oszczędzi ona niepotrzebnych kosztów przy budowie i zarządzie domów.

Czerniowce 23. września. Arcyys. Karol Ludwik wystosował do komisji wystawowej pismo, w którym wyrażając radość swoją z powodu postępów Bukowiny na polu przemysłu i rolnictwa, nie szczędził jako protektor słów uznania dla komitetu wystawowego.

Wiedeń 23. września. (Samobójstwo burmistrza). Niezmierzona sensacja i ogólne współczucie wywołała tu wiadomość o tragicznej śmierci burmistrza w Simmering, Al. Fröscha, człowieka, zażywającego wielkiej popularności i powszechnych sympatii, który dotknął do żywego zbrodniczym postępkiem swojego kuzyna i ulubieńca, M. Wildhalm (pozostawił deficyt przeszło 100.000 złr. i umknął) targnął się na swoje życie. Mianowicie znaleziono go powieszonym na strychu własnego domu.

Strasza zbrodnia. Z pod Działoszyna donoszą o strasnej zbrodni, której dopuściła się żona na męża.

We wsi N. dziewczyna służąca we dworze zaślubiła jednego z miejscowych włościan, znacznie od niej starszego. W jakimś czasie po ślubie związała się ściślejszą znajomością młodym małżeństwem z ogrodnikiem dworskim, w skutek czego zaczęła się wyrażać nienawiść do męża i chęć pozbycia się go.

Ubiegłego wtorku, kiedy mąż wróciwszy z pola położył się i zasnął, żona podeszła cicho, i kokiem poderzwała mu gardło, tak, że odrąbała głowę. Następnie chciała ciało wynieść i ukryć, lecz że nie mogła temu poradzić, wystraszona sierpem porąbała na kawałki nieboszczyka, i w ten sposób dopiero w pobliskim lesie, pokrywała w kilku miejscach zwłoki swego męża.

W parę dni potem zbrodnia wykryta została. Zbrodniarkę przyszesztowano i oddawiono do Sądu w Radomsku, gdzie się do wszystkiego przyznała.

Minister Tisza przybył do Pressburga na otwarcie nowego teatru węgierskiego, które tu nastąpiło dnia 22go b. m., w obecności przybyłych gości i arcyksięcia Fryderyka. Teatr otwarto, przedstawiając narodową operę sejdowego kompozytora Erkele „Bonk-Ban.” Jakaś prolog rozpoczął uroczystości.

O ks. Edmundzie ks. Radziwiłło, który — jak wiadomo — wstępuje do zakonu OO. Benedyktynów, donosi *Germania*, że ks. Radziwiłł wyjątkowo tylko odejdzie swój nowicjat w klasztorze belgijskim, ale zapisaniem został w poczet członków zakonu w Seckau, znajdującego się w Styryi, w Austrii, w powiecie Bruck. Ztąd też jest wszelka uprawniona nadzieja, że ks. Edmund Radziwiłł będzie mógł powrócić później do kraju.

Po 30-dniowym poście dobrovolnym, zjadł głodny z tego powodu p. Succ i w Medjołanie, po raz pierwszy obfity przekąskę, a później obiad z 10 potraw. Na uwagę obecnych, czy nie obawia się przedawać wydelikanego żołądka i sprawdzić sobie chorobę, odparł, że czuje się bardzo zdrowym i jest pewnym siebie. Jeden z lekarzy, nadzorujących go w cza ie rzezonego postu, zaszczytnie znany dr. Buffalini, zapewnia obecnie w medjołańskim czasopiśmie lekarskim, że oszustwo ze strony Succiego było a b o l u t n i e n i e m o ż e b n e m i z e w y n a l e z k jego oddać może medycynie niepospolite usługi.

Narodowa pieśń bugarska, przy dziewczęcych, które szły żołnierze do bju pod Śliwnicą i która im weszła: towarzyszy, brzmi:

Sumi Marica
Okerawena,
Płazie wdowica
Liuto ranena.

Marsz, marsz,
Generale nasz,
Raz, dwa, tri,
Marsz wojnicy:
Wojnicy mili,
Naprawdę do werwim,
Sns siczki sili,
Balkan da minem.

(Sumi Marica zakrwawiona, płacze wdowa okrutnie zraniona. Marsz, marsz, generale nasz, raz, dwa, trzy, marsz wojownicy. Wojownicy drodzy, naprzód idźmy i wszyscy zwycięzko Balkan przędz y.)

Romantyczne samobójstwo. W jednym z prowincjonalnych teatrów włoskich śpiewała w „Lucji” prima donna Elvira Brambilla; a śpiewała widocznie porywając, skoro siedzący w loży przystojny i elegancki młodzieńca nie miał dość... rak dla wyrażenia jej swej admiracji, rzucając przymet co chwila na scenę ogromne bukiety.

Gdy nareszcie zasłona po raz ostatni zapadła, podążył młodzieńca za kulisy i przedstawił się prima donnie, i po wymianę kilku słów zawołał aagle: „Nareszcie widziałem i słyszałem Ote paul... Cel mego życia został dopełniony. I zasnę echo słów jego przebrzmiało, wyciągnął rewolwer, zmierzyl w skron, strzał padł, i wielki cięgi trupem u nóg śpiewaczki na stole kwiatów przed chwilą jej ofiarowanych.

Korespondencja Redakcji. Pan X. w Złoczowie: Autorem korespondencji ze Złoczowa w sprawie rokantnych pisarzy nie jest p. Stan. Wesołowski.

Wiadomości literackie i artystyczne.

(S. P.) **Z teatru.** Zalecona do grania przez komisy konkursową i grana 45 razy z rzędu (jak zapewniał) czterokrotnie komedia pana Zygmunta Przybylskiego „Wiek i Wacek” ukazała się wreszcie naszej publiczności.

Zanim przystąpimy do zdania sprawy z wczorajszego przedstawienia, musimy zauważyć, że sztuka p. Przybylskiego nie jest wcale komedią, lecz co najwyżej farsą i że grano ją wprawdzie czterdzieliście razy z rzędu, ale na ogródku-ej scenie warszawskiej *Alhambry* — o czem ażeśmy i ogłoszenia dyrekcyjne przemilczają nader dyskretnie.

Jako farsa dla sceny ogródkowej przeznaczona „Wiek i Wacek” nie może podlegać zbyt skrupulatnej krytyce. Z tego założenia wyszła też krytyka warszawska w ocenie pracy p. Przybylskiego — co do nas, podziwiamy jej zdanie w zupełności. „Wiek i Wacek” jako farsa odznaczająca się wcale udatną budową, wielkim życiem i ruchem na scenie, sporą wreszcie dawką komizmu, choć nie w najlepszym gatunku. Jako ujemną stronę „Wicka i Wacka” uważać musimy melodramatyczne sceny końcowe aktu drugiego i trzeciego, dłałóg miejscami mocno zaniedbany, brak intrygi i banalność w charakterystyce postaci, które autor w dość pokazuje i-lizbie wprowadził na scenę. Względnie najlepiej udało się panu Przybylskiemu postacie Wicka i Wacka co w rodzaju dawnych b łagów, w których się po imiennach, jarmarkach letkiewiczów, z pustką w głowie lecz z dobrem w gruncie sercem.

Cały sztuki słucha się dość przyjemnie, z wyjątkiem aktu trzeciego, w którym autor usiłował przedstawić bal na wsi. Usiłował, powiadamy, gdyż koncepta Wicka i cały tok zabawy przypominają raczej Saska kępe w dniu świątecznym, niż uroczystości zarczynową w domu obywatelskim na wsi...

O tendencji pracy p. Przybylskiego nie myślimy się spierać; czyż szukamy jej sawsze w wesołej francuskiej farsie? Byłe autor potrafił nas utrzymać przez parę godzin w wesołym nastroju — daliśmy mu chętnie wszelkie niekonsekwencje, nawet takie, z jakimi spotykamy się w intrydzie i charakterystyce „Wicka i Wacka”.

Z tych przeto względów szacimy, że krótko-chwila p. Przybylskiego, jako sztuka niedzielnia, ma rację bytu na scenie. Jest tam i masur i wykrzyki: „Kochajmy się, nie dajmy się!” i niepochoyiw Niemiec (który od chwili powstania „Braci Lerchów” wszedł widocznie w modę), prawiący rozmaite mądre rzeczy, i pocziwa szlachta, która ciągle je, pije i Niemcom się wyraża — słowem wszystko co potrzeba dla publiczności od-widającej teatr w dniu świątecznym.

Wczorajsze przedstawienie „Wicka i Wacka” na naszej scenie przygotowane z niezwykłą starannością i z całą przyjemnością zaliczyłobyśmy takowe do rzędu udatnych, gdyby nie fatalny roz-

dział ról. Podobnie fałszywie obsadzonej sztuki już dawno nie oglądaliśmy w naszym teatrze.

I tak: rola Zymalskiego (p. Hierowski) winna była przypaść w udziale p. Zbołskiemu, Heleny (pani Stachowicz) pannie Pysznik, Edwarda (pan Walewski) p. Kasprowiczowi, Fausta (p. Raskowski) p. Hierowskiemu, Józ (pani Piasecka) pannie Wisłobockiej, Maryni (panna Wisłobocka) pani Piaseckiej. Wreszcie roli Wiercińskiej nie należało oddawać pannie Weigel. W pierwszym zaś rzędzie roli Wacka nie powinien był podejmować się pan Żelazowski, którego z całą przyjemnością oglądaliśmy jako bohatera tragedji, lecz w roli 20-letniego wiusa jest on nienaturalny, za ciężki, wprost niemożliwy. Rolę Wacka powinien był grać pan Kwieciński, Wicka p. Walewski.

Wina tej niefortunnej obsady spada przede-wszystkiem na tego, w którego ręku spoczywa rozdawnictwo ról. Kierownikiem artystycznym jest właśnie p. Żelazowski.

Wypadek wczorajszy nie jest niestety faktem odoobnoinym; fałszywa, rażąca niestosowność w obsadzie sztuk praktykuje się już od początku sezonu. Zapewnieni przez p. Żelazowskiego, jako kierownika sceny, o jego najlepszych chęciach, uznając trudność sytuacji, w jakiej się znalazł, pomijaliśmy milczeniem dotychczasowe usterek kierownictwa w rozdawaniu ról, w nadziei, że zle zostanie z czasem usunięte. Zawiedliśmy się niestety, a wczorajsze przedstawienie zmusza nas do wypowiedzenia panu Żelazowskiemu gorzkich słów prawdy.

Fałszywa obsada „Menonity” (o której wspomnieliśmy w swoim czasie), „Głosnego dzwonu” (grali niewłaściwie role pp. Hierowski, Dębicki, Szobert), „Rozwiedźmy się” (p. Żelazowski grał ni-właściwą rolę w miejsce pana Kwiecińskiego), „Majstrowej z Chorażczyzny” (skandaliczna obsada wszystkich prawie ról siłami drugo- i trzeciorzędniemi), wreszcie „Wicka i Wacka”, stanowią — zdaniem naszym — dostateczny materiał do podniesienia przeciw p. Żelazowskiemu zarzutu niewłaściwego obsadzania ról.

Ponieważ sami nie zwykliśmy występować w interesie jakichkolwiek osobistości, przeto też nie mamy prawa insynnowania p. Żelazowskiemu podobek osobistych w dotychczasowej jego działalności i sądzimy, że słuszności naszym zapatrywaniom odmówić nie zechce.

Gdyby miało stać się inaczej, w takim razie zmuszeni będziemy nieść się w argumentacji do starego mistrza tragedji, Szekspira. W „Śnie nocy letniej” ziemnielnicy atęszy gotują na przyjęcie księcia djałog p. t. „Pyram i Tybzo”. W gronie amatorów znajdował się niejaki Spodek, któremu wyznaczają rolę Pyramy. Spodek nie zadowolnia się wszakże jedną, właściwą sobie rolą — chce grać wszystko: Tyrbę, Iwa, słowika, nawet mur, dziełają kochanków, i w ostatecznym rezultacie djałog robi najokropniejsze fiasco.

Jeżeli więc p. Żelazowski zechce sądzić, że dzisiejsze nasze wystąpienie nie jest słusznem i uzasadnionem, niech woczy się z uwagą w powyższy ustęp Szekspirowskiej komedji.

Stary Will był wielkim znawcą ludzi, a i sam, będąc aktorem, musiał znać dobrze Indek teatralny. Takich Spodków w rzęsy sług Mel-pomeny nigdy nie braknie...

Repertuar teatralny. Dziś w sobotę: „Maskota” (trzytasty występ p. Adolfin Zimajer). Na **Wystawie nieustającej** Zjednoczonego Towarzystwa Prz iaciół sztuk pięknych (przy placu św. Ducha 1.10) nadesłali z Krakowa swoje obrazy olejne następujący artyści: Leffler Leopold „Zgon Czarnieckiego”, Łuskin Włodzimierz „Panna de Cazotte”, Suchodolski „Anach. eta” i Trojanowski „Arab”.

Medal pamiątkowy, ofiarowany księciu Adamowi Suplez, modelował z natury pan Leonard Marconi, artysta-rzeźbiarz, profesor Politechniki lwowskiej.

(M.) **Sezon muzyczny** zapowiada się tego roku równie świetnie jak zeszłoroczny. Zapowiedziany na październik koncert pani Elspow-Leszetyckiej, najznakomitszej obecnie pianistki, wzbudza zajęcie w kołach naszych melomanów. W listopadzie odbędzie się we Lwowie koncert Mierzwiańskiego na cele dobroczynne. Znany tenor nie zapomni o danem przyrzeczeniu, i w swej podróży do Bukaresztu i Odesy zatrzyma się we Lwowie. Urządzeniem tego koncertu zajmie się p. Mirek.

Z krakowskiego Towarzystwa muzycznego. Wśród znacznej większości członków tamtejszego Towarzystwa muzycznego panuje — jak zapewnia nasz korespondent — wielkie niezadowolenie z powodu, iż większość Wydziału będąc pod wpływami ghyt arystokratycznych, chce wbrew swemu przekonaniu i wbrew opinii znacznej większości zebranych w dniu 21. bm. muzyków i znawców muzyki — zamianować innego kandydata dyrektorem Towarzystwa, a nie p. Wiktora Barabasa. P. B. zastępował 8 lat dyrektora i jest założycielem chóru akademickiego, który pod jego doskonałym kierownictwem potrafił ku największemu zadowoleniu znawców wykonywać takie dzieła, jak „Requiem” Mozarta, „Widma” Moniuszki, „Ohrystus” Mendelsona itp.

Z izby sądowej.

Lwów 25. września.

(Związek Orła Białego).

(m) Przed zwykłym Trybunałem w tutejszym Sądzie karnym rozpoczęła się dziś o godzinie 9tej rano, rozprawa główna przeciw 14 młodzieńcom, oskarżonym o należenie do tajnego rozmysłu przed władzą ukrywającego Stowarzyszenia pod nazwą: „Centralny Związek Orła Białego”.

Prokurator państwa oskarża mianowicie: 1. Zygmunta Sulimierskiego, rodem z Łopuchowej, 17 lat mającego, religji rzymsko-katolickiej, stanu wolnego, ucznia buchalterji we Lwowie.

2. Kornela Żelazkiewicza, rodem ze Lwowa, 20 lat mającego, religji rzymsko-katol., stanu wolnego — czeladnika kamieniarskiego we Lwowie.

3. Zygryda Turzańskiego, rodem z Delatyna, 17 lat mającego, rel. gr. katol., stanu wolnego, subiekta handlowego we Lwowie.

4. Stanisława Pisarskiego, rodem ze Lwowa, 17 lat mającego, religji rzymsko-katolickiej, stanu wolnego, zajętego w drukarni *Gazety Lwowskiej*.

5. Romualda Michalewskiego, rodem z Jaworowa, 16 lat mającego, religji rzymsko-katolickiej, stanu wolnego, ucznia gimnazjal. we Lwowie.

6. Karola Machnickiego, rodem ze Lwowa, 18 lat mającego, religji rzymsko-katolickiej, stanu wolnego, ucznia szkoły przemysłowej we Lwowie.

7. Władysława Niemczynowskiego, rodem z Targowicy leśnej, 18 lat mającego, religji rz. kat., stanu wolnego, ucznia szkoły przemysłu artyst. we Lwowie.

8. Władysława Rafalona, rodem ze Lwowa, 19 lat mającego, religji rz. kat., stanu wolnego, robotnika w fabryce we Lwowie.

9. Leopolda Szenderowicza, urodzonego we Lwowie, 18 lat mającego, religji rz. katol., stanu wolnego, kandydata seminarjum nauczycielskiego we Lwowie.

10. Romana Bachowskiego, rodem z Gródka, 17 lat mającego, rel. rz. kat., stanu wolnego, ucznia szkoły realnej we Lwowie.

11. Stanisława Dubika, rodem z Nakwaszy, 17 lat mającego, rel. rz. kat., stanu wolnego, ucznia szkoły realnej we Lwowie.

12. Karola Baczynskiego, rodem ze Lwowa, 17 lat mającego, rel. rz. kat., stanu wolnego, muzykanta we Lwowie.

13. Jana Dültza, rodem ze Lwowa, 17 lat mającego, rel. rz. kat., stanu wolnego, ucznia gimnazjalnego w Brzeżanach.

14. Michała Zadurawicza, rodem z Kolomyi, 17 lat mającego, obrząku ormiańskiego, stanu wolnego, buchaltera w kopalni nafty w Stobodzie Rungurskiej — że

byli członkami założonego w drugiej połowie roku zeszłego we Lwowie, tajnego rozmysłu przed władzą ukrywającego Stowarzyszenia pod nazwą: „Centralny Związek Orła Białego” — którego prezesem był Kornel Żelazkiewicz, a wiceprezesem Zygmunt Sulimierski, i że Zygmunt Sulimierski, Kornel Żelazkiewicz, Romuald Michalewski i Władysław Niemczynowski członków do tego Stowarzyszenia zbierali, przez co wszyscy wyżej wymienieni dopuścili się występków w §§. 285, 286 i 287 ust. k. określonego, co do Zygmunta Sulimierskiego, Kornela Żelazkiewicza, Romualda Michalewskiego i Władysława Niemczynowskiego według paragrafu 288, a co do innych według §. 289 ust. k. karze ulegających.

Powody: Przyznaniem przeważnej części obwinionych, tudzież zeznaniami Zygmunta Sulimierskiego, w których członkowie Stowarzyszenia w mowie będącego, szczegółowo zostali podani, uodowodnionem jest, iż wszyscy wymienieni obwinieni, byli członkami Stowarzyszenia pod nazwą: „Centralny Związek Orła Białego”, na podstawie statutu do aktów dołączonych ukonstytuowanego, mającego dążyć według statutów do utrzymywania poczucia narodowego między młodzieżą szkolną i robotniczą, mieszczaństwem i ludem wiejskim, i że Kornel Żelazkiewicz był prezesem, a Zygmunt Sulimierski wiceprezesem tego Towarzystwa.

Również wynika z zeznań obwinionych, iż ci dwaj ostatni, przełożeni, zbierali członków do tego Stowarzyszenia, i że także obwiniony Romuald Michalewski Zygryda Turzańskiego, a obwiniony Wład. Niemczynowski Leopolda Szenderowicza do Stowarzyszenia wciągnął.

Stwierdzonem jest wreszcie zeznaniami obwinionych i treścią samychże statutów, niemniej treść listów przy rozprawie odczytań się mających, iż Stowarzyszenie w mowie będące było tajne

AKSAMIT
JEDWABIA
MATERJAŁ
na pokrycie
FUTERAŁ

o najumiarkowańszych cenach.

ABRYSOWSKI, we Lwowie, Rynek I. 32.

Rok VI. **UWIADOMIENIE.** 1886/7.

W KONCESYJONOWANEJ 2363 3-4

SZKOŁE MUZYCZNEJ

Profesora

EMANUELA KACZKOWSKIEGO

we Lwowie, ulica Ormiańska liczba 27. I. piętro,

naskutecznie się **zapisy** pro 1886/7 **od 1. Września b. r.** Lekcje
muzyczne w języku polskim, niemieckim, francuskim lub włoskim. **Szkolne**
w wszystkich klasach — ośm zlr. miesięcznie; 2. uczniów
na jedną godzinę. **Statut bezpłatnie** w zakładzie, tudzież w księgarniach miejscowych.

Nauki udzielam we wszystkich klasach osobicie.

Otwarcie ruchu.

ROZKŁAD JAZDY

1. Kolomyja-Słoboda rureńska, kopalnia.

(Przedruk dozwolony, nie będzie jednak wynagrodzony).

Niezawodna pomoc! Za pomocą c. k. uprzyw. Carbon-Genitalien-Douche wyleczyć może każdy w zupełności bez żadnych złych następstw. Raz na zawsze, często już w 2 dniach, nawet na pozór nieuleczalną impotencję, u każdego wieku przez przyjemną na lewną rękę nie znużając kurację. Świadczenia znakomitych profesorów i fachowych lekarzy w zakresie medycyny zalecają już najgoręcej oraz tysiące ludzi, dziękujących osób radykalnie wyleczonych doradzając środek ten jak najuściślej i bezinteresownie. Chorym, którzy sobie Carbon-Douche sprowadzą, natychmiast zarezeka się trwałe skutki. Kompletny przepis użyć się może w 5 minut 5 złr. 80 c. Przesyłkę urzeka się dyskretnie, nie nieopłacania. K. p. Carbon-Douche-Depot dr. Karl Altman, Ordinationsanstalt für geheime Krankheiten, Wien, VII. Mariabellerstrasse nr. 80. 2044 27 20

OLIWE DOMASZYN

w różnych gatunkach do każdego użytku, poleca

JÓZEF HANKE we LWOWIE

Skład farb i handel materiałów pod „Czarnym Psem” Rynek liczb 38, we własnym domu.

2381 1-0

Na sezon do polowania!

poleca 2134 16-0

Śróć, lotki, kule i kapsle.
Uniwersalne smarowidło
nieprzemakalne do butów.

Smarowidło poduszowobronne.

KOBIOSOT

kauzujące, nieprzemakalne polysku-
jące czarne smarowidło do skór.

Czernidło (szwarc) i Lakier
czarny do butów.

APRETURA
do konserwacji skóry.

Tran rybi do skór.
Tuszczy do broni.

Podeszwy

konopne, filowe i korkowe.

Płaszcz gumowy nieprzemakalne
po najtańszych cenach.

JÓZEF HANKE
we Lwowie

Rynek liczb 38, we własnym domu.

Pomieszkania
większe i mniejsze

Ulica Brainerowska Nr. 8

(od niedawna przedłużona do ulicy Mie-
kiewicza)

Ulica Podolskiego Nr. 4 i 6

(przedłużenie ulicy Jagiellońskiej przy
ulicy Brygidkiej).

Bliszej wiadomości udziela Zarząd
realności Emilia Brainer, ulica
Kazimierzowska 1. 37. 2241 19-0

WEBB KING.

„Webb King” jest 60 procent
tańszą od zwykłego płótna i prze-
wodzi lakowa trójkrotną trwa-
łością. Nie należy myśleć, że „Webb
King” i zwykłe płótno stawiać w
jednym i tym samym rzędzie.

„Webb King” sporządzone jest
z najprzedniejszej sawajcar-
skiej przędzy, zw. „Draht-Garn”.
Posiada ona nadzwyczajną elastyczność,
tężność, wytrzymałość, a powodzenie
owe gatunki płócien, które sporządzone
są z odrębnych przędzy już i tak
słabych, a które przez chemiczną apre-
turę reszki swej trwałości tracą.

Próbki „Webb King” bezpłatnie i
franco przesyłamy w większych ka-
wałkach, które można przysłać
i t. d., słowem najdokładniej
przekonać się o niespożytej
trwałości i doskonałości na-
szego towaru i ukł nich nie ku-
puje „Webb King”, dokąd się w spo-
sób powyższy nie przekona, że w razie
nabycia otrzyma towar dobry, który
kupującego nigdy nie zawiedzie. Oczy-
wiście „Webb King” musi pochodzić
od nas, ponieważ bardzo możebnym jest,
że P. T. Publiczności zamiast prawdzi-
wej „Webb King” podsunęli być
może coś innego.

Znak jest urzędowo ochronionym,
któ go naśladowa, zostanie sądowo
ukarany.

Ceny „Webb King”:

1 sztuka 75 cm. szer., 20 mtr.

długo, na białej grubsza, złr. 7—

1 sztuka 88 cm. szeroka, 20 mtr.

długo, na cienką damską, mekka

i wazką różową białą, złr. 8-50

1 sztuka 175 cm. szeroka, 15 mtr.

długo, na 6 przeszćciard bez

szw., każde 2½ mtr. dług. złr. 11-80

Ten sam gatunek 200 cm. szer.

kie . . . . . złr. 12-80

1 sztuka 175 cm. szeroka, 15 mtr.

długo, na bardzo cienkie prze-

ścieradła . . . . . złr. 13—

Wyrób nasz „Webb King” nabyć

można niefalszowany jedynie w na-

szym składzie 2018 87-0

M. BEYER i Spółka

we Lwowie

ulica Karola Ludwika 1. 1.

SKŁAD NASION

Antoniego Klimowicza

we Lwowie, plac Hallki, 1. 14,

poleca

Oryginalne haarlemskie Cebulki kwiatowe.

HYACINTY wazonowe, p-łne lub pojedyncze, 12 szt. zł. 1-80

z nazwiskami, 12 szt. od zł. 2-50—5-00

TULIPANY, najpiękniejsze gatunki, 12 szt. od zł. 1-50

LILJE, GLADIOLUS, CROCUSY i t. p. jak najtańiej.

Z własnego zakładu ogrodniczego:

Bukiety świeże, ślubne i imieninowe, Makarta i t. p.

WIENCE GROBOWE

z kwiatów i liści świętych z wstęgą i drukiem, jak najtańiej.

Na żądanie Cennik franco gratis. 2397 1-3

Uwiedomienie.

Odezwa do wszystkich sprzedających zegary
i do prywatnych nabywców zegarów.

Zgubny wpływ strejku robotników w Belgii, dopiero teraz okazuje swe szko-
dliwe skutki, i to nie tylko w tem samem państwie, ale i w sąsiednich okęgach prze-
myślowych w Szwajcarii; w skutek tej okoliczności poleciły mi dwie tamtejsze
pierwszorzędne fabryki — cały ich zapas: około 10.000 złotych, srebrnych i niklo-
wych zegarków, rozmaitego gatunku, dla dam i mężczyzn, sprzedać znacznie niżej
od prawdziwej wartości. Ta okoliczność podaje każdemu możność posiadania cennego
przedmiotu za tanie pieniądze, którego wartość wynosi zawsze więcej jak dwa razy
tyle. Te zapasy zegarków zbawiająca się wyprzedaż po następujących cenach
oryginalnych, za jakie nabywają takowe, tylko zegarmistrze i handlarze. Cło
i prowizję zwracają mi fabrykanci. Dlatego w tym wypadku nie ma wyzyskiwania.

Zlecenia wykonują się pod kontrolą jak najkuratornej w przeciągu 24 godzin
Oświadczam niniejszem publicznie, że w razie, jeżeli się komu niepodobna przysłać
zegarek, zwrócę mu natychmiast otrzymane pieniądze, po odjęciu kosztów prze-
syłki. Przy zamówieniach prywatnych uprasza się o dokładne oznaczenie odnośnego
numera.

Przesyłki uskutecznią się za zaliczką albo po otrzymaniu gotówki.

Nr.	Cena obecna zł.	dawn. zł.
1. Prawdziwy nikłowy remontoir, najlepszy gatunek	5-75	14—
2. Prawdziwy srebrny remontoir, cylinder najlepszego gatunku	9-25	18—
3. Prawdziwy srebrny remontoir, anker najlepszego gatunku	11-25	22—
4. Prawdziwy srebrny remontoir, anker kryty	13-50	26—
5. Prawdziwy 14-karat. złoty zegarek damski z odsakującą kop.	14-50	28—
6. Prawdziwy 14-karat. złoty remontoir, damski bardzo piękny	17-50	38—
7. Prawdziwy 14-karat. złoty remontoir damski kryty najlepszy gat.	23-50	46—
8. Prawdziwy 14-karat. złoty remontoir, bardzo piękny, tak zwany	23—	45—
„Armeuhr” dla dam	28-50	65—
9. 14-karat. złoty anker-remontoir mekka, bardzo piękny	39-50	70—
10. 14-karat. złoty anker kryty, mekka	49-50	84—
11. 14-karat. złoty anker-remontoir kryty, najpiękniejszej jakości,	9-50	18—
bardzo mocny, mekka		
15. Bardzo piękny, prawdziwy srebrny remontoir damski		

Remontoiry nakręcają się bez kluczyka. Wszystkie zegarki są puncowane

w c. k. urzędzie. Sprzedaż uskutecznia się pod gwarancją mojej firmy.

Adres: Erstes Wiener Taschenuhren-Versand-Etablissement

EDUARD LEWIT,

WIEN, Stadt, Aldergasse Nr. 12, 2. Etage. 4-12

Od 18 lat używane

Bergera medyczne

MYDŁO DZIEGCIOWE

zalecone przez znakomitość lekarską, używane w różnych państwach Europy

ze skutkiem na

wyrzuty skórne wszelkiego rodzaju,

osobliwie na chroniczne pryszczę, parchy, ostudy i pasyżne

wypiski, tudzież na czarwonice, nosa, odmrożenie, pocienie

nóg, łupież we włosach — *Bergera mydło dziegciowe*

zawiera 40 procent mazi drzewnej i różni się od wszystkich

innych tego gatunku mydeł w handlu się znajdujących. —

Dla uniknięcia pomyłek proszę wyraźnie żądać *Bergera mydła dzieg-*

ciowego i uważać na znak markę ochronną.

Na uporczywe cierpienia naskórne używa się zamiast mydła dzieg-

ciowego ze skutkiem

Bergera medycznego mydła dziegciowo-słarczanego

i wtedy należy żądać Bergera mydła słarczanego-dziegciowego, albowiem za-

graniczne wyroby imitowane są bezskuteczne.

Zagrożeniem mydłem dziegciowym na usunięcie nieczystości pici,

na wyrzuty skórne u dzieci, tudzież jako doskonały środek kosmetyczny do

mycia i kąpieli w codziennym użytku służy

Bergera glicerynowe mydło dziegciowe,

które zawiera 35 procent gliceryny i jest perfumowane.

Cena sztuki każdego gatunku 35 cent. wraz z broszurą.

Fabryka i główny skład wysztek:

Aptekarz G. Hell & Comp. w Opawie.

Premiowany honorowym dyplomem na międzynarodowej wystawie farmaceu-

tycznej we Wiedniu 1883.

Główne składy we Lwowie: u p. p. aptekarzy P. Mikolascha, Zyg.

Ruckera, H. Blumenfelda, J. Piepasa, tudzież u reszty aptekarzy lwowskich

i w wielu aptekach w Galicji. 2022 17-18

Wojskowe artykuły ze złota

Franz Kühmayer & Comp.

Pressburg.

Polecamy swoje c. k. wyłącznie uprzyw. grubo posrebrzane i pozłacane towary
drutowe i artykuły uniformowe, zawierające 25—95 proc. szlachetnego kruszcu,
które na wiedeńskiej wystawie powszechnej otrzymały dwie najwyższe odznaki,
a na wystawie w Budapeszcie wielki dyplom honorowy. Jedyną fabrykę w Austro-
Węgrzech, która sama produkuje z surowca aż do zupełnego wykończenia. —
Cenniki gratis. Zużyte wojskowe artykuły ze złota lub srebra,
kupują po najlepszych cenach lub wymieniam na nowe. 3399 1-6

Ajenci do sprzedaży na raty losów

prawnie dozwolonej na mocy artykułu ustawy XXXI. z 1883 r. są po-
szukiwani pod bardzo korzystnymi warunkami przez

Wexelstube der Ersten ung. Gewerbebank, Budapest.

2398 Zgłoszenia uprasza się przesyłać w języku niemieckim. 1-10

Jedynie do nabycia

Na sezon jesienny i zimowy

gotowe Paleta, garnitury, Menży-
kowe, Bundy nieprzemakalne
tylko własnego wyrobu — oraz
garnitury i Paleta dla
chłopców do lat 15-16
z materiałów dobrych
a nadzwyczaj tanio.

Zamówienia

wykonują się w jak

najkrótszym czasie po

cenach bardzo przystępnych.

O liczne odwiedziny uprasza

Zarząd.

W M A G A Z Y N I E

PIERWSZEJ SPÓŁCE KRAWCÓW LWOWSKICH

we Lwowie, ulica Hetmańska liczb 10.

3205 3-0

2255 11-0

ŚWIADECTWO:

Zużel, dnia 10. sierpnia 1886.

Wielmożny Pan J. Wychera!

Lwów.

Dziękuję W. Panu za sprzedaną mi młocarnię sztyftową wyrobu Pań-

skiego do ruchu ręcznego, którą przed siedmiu laty nabyłem. Co do wymiotu,

jestem całkowicie zadowolony, albowiem nią z pewnością 18 kóp psze-

nicy i żyta dziennie bez uszkodzenia ziarna i czysto wymłóciłem, toż samo

młóciłem hreczkę, groch, prosa i wszelkie gatunki zboża bez żadnej przez ten

czas reperacji przy maszynie. Zarazem zawiadamiam W. Pana, iż także

maszynę drugą kupuję za dziesięć, zapłatę 2 złr. w. a. dziennie wypo-

życam, i są ci toż samo jak ja zadowolony i wyrażam się, że maszynę pańską są

najlepsze jak wszystkie inne wyroby.

Przyjm Wielmożny Panie me uznanie i podziękowanie i będę się starał wszędzie

fabrykę pańską jako najlepszą polecić.

Z poważaniem

Iwan Kiełsun, m. p.

Gospodarz gruntowy w Żużelu, o. p. Belz

Ces. król. koncesjon.

Proszek Korneuburski

dla koni, bydła rogatego i owiec,

Franciszka Jana Kwizdy w Korneuburgu,

ces. król. Lieferanta nadwornego,

używany z nadzwyczajnym skutkiem w masztalarniach Ich Mości

królowej Anglii i króla pruskiego, cesarza Niemiec, jak również

wielu znakomitości, odznaczony medalami: londyńskim, paryskim,

wiedeńskim, monachijskim i hamburskim. 2026 D 1-0

Okazał się on skutecznym, jako proszek odżywiający bydło, gdy się go

regularnie zadaje, przy braku apetytu, dojeniu się krwi, do poprawy mleka

wspiera oraz naturalny opór zwierząt przeciwko wpływom zarazy, oraz

zmniejsza inklinację do gruźlicy i kółek.

Prawdziwe preparaty powyższe znajdują się:

We LWOWIE: u p. p. aptekarzy: H. Blumenfeld, A. Sklepiński,

J. Wiewórski. En gros u p. p. J. Boiser apt., Z. Rucker apt., K. Kry-

żanowski apt., Hubner i Hanke droger.

W KRAKOWIE: u p. p. aptekarzy: H. Markiewicz (przedtem K. Redy),

A. Siedlecki, J. Sobierajski, A. Stockmar, J. Trauczyński, C. Wisniewski.

En gros: M. Jawornicki, J. Janiga.

Dalej En detail w aptekach:

En gros: przez większe drogerie: Belz, Biela, Biecz, Bielice, Bóbrka,

Bochnia, Borzechów, Borysław, Brody, Brzesko, Brzeżany, Buczac, Czerniwe,

Chodorów, Chorostków, Czortków, Dąbrowa, Dębica, Dobromil, Drohobycz,

Fryszak, Gliniany, Głogów, Horodenska, Husiatyn, Jarosław, Podgórze, Prze-

work, Przemyśl, Przemysław, Radomyśl, Rawa, Rohatyn, Rozdół, Rozwadów,

Rzeszów, Sambor, Sanok, Sędziszów, Skala, Skatart, Skole, Sniatyn, Sokal,

Staniawów, Staromasto, Siryj, Sucha, Tarnopol, Tarnów, Ulanów, Ustrzyki,

Wieliczka, Wisniewa, Wojniów, Zaleszczyki, Zakliczyn, Złoczów, Żmigród,

Żółkiew, Żurawno, Żydaczów etc.

Centralny skład rozsyłki: **Apteka obwodowa w Korneuburgu.**

Znajdują się także składy prawie we wszystkich miastach i mi-

steckach wszystkich krajów koronnych i są ogłaszane od czasu do czasu

w dziennikach prowincjonalnych.

Celem zapobieżenia fałszowaniu uprasza się zwracać uwagę na to,

abyż każda etykieta zaopatrzona była w podpis mój, niżej umieszczony, oze-

wonym atramentem.

Kto przekona mnie, iż ktoś fałszował markę moją tak, iż mógł zaż-

ądać jego ukarania, otrzyma nagrodę aż do 500 złr. wynoszącą.

Franciszek Kwizda

K. A. Hofmeister

XX

PIERNIK HIGIENICZNY

z fabryki

L. CZYŃSKIEGO

w Jarosławiu

podług licznych świadectw lekarskich i uznań cierpiących jest niezawodnym
środkiem usuwającym dolegliwości leniwego trawienia jak: obstrukcja, hemo-
roidy, dyspepsja, kongestje, zgagę, wzdęcia, odbijanie, niestrawność, podnieca
apetyt i dzielnie przyczynia się do wymiany materji odżywczej.

Do nabycia w sklepach własnych: Lwów, ul. Hallki 1. 8. Kra-
ków, Sukiennice 1. 23. Przemyśl, ulica Franciszkańska. Praga,
Graben 1. 12, jakoteż we wszystkich aptekach i handlach korzennych, gdzie
odnośny plakat jest wywieszony.

Obszerna broszura, podająca niezawodne rady dla cierpiących na
dolegliwości leniwego trawienia napisaną przez lekarza specjalistę reżysia
fabryki bezpłatnie i franco. 2272 7-0

R. GEBURTH,

c. k. nadw. maszynista,

Wien, VII. Kaiserstrasse Nr. 71.

PIECE REGULATORY

(Regulir-Füll-Oefen),

Piece podpałowe